

INFORMAČNÍ VĚSTNÍK č. 4 (2/97)

občanského sdružení

EXULANT

Vydalo občanské sdružení EXULANT se sídlem v Husově domě, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1 - Nové Město, IČO 63110385, jako neprůběžnou publikaci, určenou výhradně pro vnitřní potřebu sdružení.

Ú v o d e m

druhého věsníku v roce 1997 (celkově pak již čtvrtého) Vám, važení přátelé, bratři a sestry, přinášíme zamýšlení br. Dobroslava Stelika, předsedy výkonného výboru BJB a člena výboru našeho sdružení, které nazval: **A co my ?**

Potomci českých pobělohorských exulantů se v minulosti vyznačovali láskou k české vlasti i hrdostí na víru svých předků, pro které věrnost poznané pravdě - Pánu Bohu a Písmu byla nad všechny hmotné statky včetně pozemského domova. Mnozí potomci zachovali víru po řadu generací a vyhlíželi návrat do zidealizované vlasti. Jiní zachovali vlastenectví a tradici, ale jejich každodenní život víru nedo-
svědčoval. Nejednou docházelo i k napětím mezi těmi, kteří

dokazovali víru svým životem a těmi, pro které byla tradicí, kterou je nutné pečlivě sítěžit, ale ze které se vytratil její obsah. Z prázdné tradice se žít nedá a tak, mnozí po návratu do vlasti, která zdaleka nebyla ideální, víru ztratili. Z generace na generaci se v minulosti předávala vyprávění o věrnosti předků, o násilné rekatolizaci, pálení Bible kralické a další duchovní literatury, o těch, kteří tajně přinášeli nové Bible a povzbuzovali ve víře ty, kteří zůstali věrni ve své vlasti. Katolíci používali vůči nekatolickým hrubě násilí. Mnoho věrných Božích svědků přišlo o život.

Nejednou v rozhovorech dostávám otázku: Jaký je vztah dnešní římskokatolické církve k těmto dějinám? Jaký je její postoj dnes? Změnil se? A jestliže ano, není to jen něco hraného, za čím se skrývají další nekalé záměry?

Jedná se o otázky živé a palčivé. Nechci je rozebírat do detailů. Dovolím si však uvést některá fakta:

- Na rozdíl od pobělohorského období se v katolických kostelích konají bohoslužby v českém jazyce.
- V posledních desetiletích vydala římskokatolická církev více českých Biblí (ekumenický překlad) než nekatolické církve společně a po vzniku České biblické společnosti v ní pracuje rovnocenně s jinými církvemi.
- Jedním z důrazů "Desetiletí obnovy" v římskokatolické církvi, které končí letos, je důraz na studium Písma svatého. To není jen čteno při bohoslužbách, ale je probíráno ve skupinách, konají se biblické hodiny, je kladen důraz na postupné zapojování laiků do života a služby církve.
- Současná ekumenická spolupráce není stavěna na odstraňování rozdílů mezi jednotlivými denominacemi cestou kompromisů, ale na vzájemném respektování se a hledání toho, co je společné. Jediným pevným základem je Pán Ježíš Kristus.
- Římskokatolická církev dala nový, biblický důraz na Ježíše Krista, jeho vyvýšenost nade vše, na to, že je jedinou a definitivní cestou pro spasení člověka.
- Ti, kteří věří v jediného Boha Otce i Syna i Ducha

svatého, jsou dnes přijímáni jako bratři a sestry. Dříve byli ti, kteří nebyli příslušníky katolické církve, považováni za nepřátele, později za zbloudilé nebo odloučené bratry, i když byli nekatolickými křesťany.

g) Římskokatolická církev se vzdala násilí v prosazování víry.

j) Jíž několikrát zazněla z úst čelních představitelů české římskokatolické církve prosba o odpuštění násilí, jehož se církev dopustila v minulosti, zejména v době, kterou nazýváme dobou "tenna". Naposledy tuto prosbu vyjádřil i papež Jan Pavel II. při ekumenické bohoslužbě v Praze 27. dubna 97 v chrámu sv. Víta. Současně uvedl i to, že Římskokatolická církev odpuštění násilí, které bylo použito vůči ní. Z podnětu vedení české římskokatolické církve i samotného papeže a v úzké spolupráci s širokou ekumenou byla vytvořena ekumenická komise, která studuje život a dílo M.J.Husa a okolností jeho mučednické smrti. Jíž nyní, právě při zmíněné ekumenické bohoslužbě, označil papež M.J.Husa za velikého reformátora, který zemřel nešťastnou smrtí. Pojem "nešťastná smrt" je sice pojmem nešťastným, přece jen však jiným, než takovým, který by označoval kacíře.

k) Byla ustavena a pracuje ekumenická komise, která studuje

dějiny 15. až 18. století z hlediska náboženského dění včetně násilné rekatolizace českých nekatolíků.

V katolicismu je pro nás stále mnoho nepřijatelného (marjánský kult, modlitby k světcům, učení o očistci, transsubstanciacie při eucharistii, atd.), avšak záměry, k nimž dochází, jsou z hlediska historie neývalé a lze je jediné vídat, protože jsou směřem ke Kristu a návratem k Písmu, i když zatím jen v některých oblastech. Současně je považujeme za výzvu k tomu, abychom se vážně zamysleli nad tím, jak jsme věrní Ježíši Kristu my, zda náš život je v souladu s Písmem svatým a zda vůbec známe Bibli a přijímáme její zvěst pro sebe. Za zamyslení stojí i to, zda by právě potomci českých pobělohorských exulantů neměli zareagovat odpuštěním bolestné minulosti, o něž jsou římsko-katolickou církví žádáni a sami se omluvit za násilí těch, k jejichž odkazu se hlásíme, pokud k takovému násilí došlo. Uzavřeme tuto temnou kapitolu církevních dějin vzájemným, nejen jednostranným odpuštěním a smířením?

N e p ř e h l é d n ě t e

V tomto věsmíku, prosíme, nepřehlédněte především následující informace:

1. Pozvánku pro Vás všechny

na konferenci sdružení a valnou hromadu sdružení v sobotu dne 21.6.97 v Lovosicích (ne tedy v Oráčově), která je uvedena na dvousměrně uprosřed věsmíku.

2. Tuto informaci o zájezdu na Volviň, který připravujeme na září 1997, jak jste již ostatně byli informováni. Máme naději, že se nám podaří zajistit potřebné autobusy i ubytování, a proto sdělujeme základní údaje:

Odjezd bude ve čtvrtek 11.9. odpoledne, tak abychom v pátek 12.9. ráno byli na polsko-ukrajinských hranicích. V pátek budeme pokračovat cestou z hranic do Rovna a Zdobunova, kde bude zajištěn nocleh v křesťanských rodinách. V případě rychlého odbovení na hranicích bude i možnost zastávky na některých místech při trase. V sobotu si prohlédneme místa, kde žijí Češi (Michalovka, Míroň, Novostavce, Zavidov atd.) v okolí Rovna a Zdobunova. Prohlídka bude upřesněna podle zájmu a počtu autobusů (jeden nebo dva). Upozorňujeme, že s cestou do Bohemky nepočítáme. Zájezd se uskuteční do Rovenské oblasti s případnými zastávkami v okolí města Luck nebo ve Lvově, bude-li na to čas. V neděli dopoledne a večer počítáme s účastí na bohoslužbách, odpoledne prohlídka města Rovno, případně Zdobunova. Zpět do ČR odjedeme v pon-

dělí ráno, tak abychom se vrátili v nočních hodinách resp. v úterý 16.9. ráno.

Předběžná základní cena za jízdné, ubytování a stravování při plně obsazeném autobusu a včetně příspěvku rodinám za ubytování je 2.000,- Kč. Závažné přihlášky (nutně se musí v případě trvajících zájmu znovu přihlásit i ti, kdo se již různé předběžně přihlásili) poslejte nyní výhradně na adresu Bratrská jednota baptistů, kancelář výkonného výboru, Na Topolce 14, 140 00 Praha 4. Termín přihlášek je do 21.6.1997. Přihlášku bude proto též možné odevzdat při setkání v Lovosicích 21.6.97. V případě velkého zájmu bude rozhodující pořadí doručení přihlášky. V přihlášce uveďte:

- přesnou adresu trvalého bydliště,
- rodné číslo a místo narození,
- místa, která byste na Ukrajině rádi navštívili.

Podrobnější pokyny zašleme všem, které budeme moci do zájezdu zařadit, v průběhu července. Upozorňujeme, že cesta jedním směrem bude trvat přes 20 hodin, proto zvažujte, zda se můžete zájezdu zúčastnit, také podle svého zdravotního stavu.

V z p o m í n k a n a z í m u
v B o h e m e

Určitou "přípravou" na konferenci v Lovosicích i zájezd

na Ukrajinu může být tato vzpomínka, kterou připravil Ing. A. Drbal:

V českých vesnicích na Ukrajině, zejména v Bohemce, se zachovaly původní české zimní svátky, zvyky a obyčeje.

V paměti se vynořují vzpomínky na Klukovská léta začátku 50. let, kdy v Bohemce nebyla ani elektrina, mrazy dosahovaly 30 stupňů a více, sněhu mohlo napadát až po stěchu a v noci bloudili po vesnici hladoví vlci.

Jako chasa po škole, když napadl snůh, jsme měli tradiční radovánky. Sářkování, bruslení a koulování. Navečer se v domácnostech obyčejně zatopilo, děti se učily u stolu při svitu petrolejové lampy se stínidlem a dospělí poklízeli v hospodářství.

Večery byly dlouhé, proto se po práci a učení přibuzní a přátelé vzájemně navštěvovali. Při posezení za popraskávání rozpalené pece a louskání slunečnicových jader, vyšívání a háčkování se mnoho vypravovalo o všem na světě a také o Místu Janu Husovi, husitech, Janu Žižkovi z Trocnova, Jednotě Bratrské, životě exulantů, slepém mládenci, pražském orloji, Václavu Babinském aj. Někdy se četl volyňský kalendář, ze kterého si pamatují pověsti českých volyňských spisovatelů J. V. Rejzka

Vina otcova a J.Fojtíka Nepatřili sobě. Asi hodinu až dvě před půlnocí, duchovně posílení vzájemnými vzpomínkami na slavnou a tragickou minulost svého národa, návštěvníci odcházelí domů. Za oknem mezím stoupal mráz, padal sníl nebo řířela vichřice, bylo slyšet šřekání psů nebo pozdě v noci vyř vřku. A v nař malé chaloupce byla cítit tajemná atmosféra, pod peřinou bylo teplo, na stěnach vznikaly fantastické postavy od stínidla přikryvé lampy, oči se zavřávaly. Usínal jsem s pocíem bezpečnosti a očekávání zázraku.

Když přišel advent, těřili jsme se na zimní svátky. Na Mikuláše chodil po vesnici Mikuláš s čertem a naděloval dětem podle jejich chování. Každé dítě se muselo dobře chovat, dobře se učit a umět se modlit. Když na vyzvání Mikuláše nespřnilo jednu z těchto podmínek, nedostalo dárek nebo vůbec mohlo dostat "bití" řetězem.

Břžek k vánočům se tu a tam konaly zabřžáčky, dělaly se klořbásy a řunky, kvřáry a presmak (řlačenka) a řkvarky. Vypadalo to jako na obrázku Josefa Lady. Chloubou každé hospodyně bylo cukroví. Tomu se věnovaly se vř odpovědností. Pekly se buchty s mákem, tvarohem a povídřim (marmeládou) a perňky řizných

druhů a tvarů. Děti vždy hřdaly, aby byly při přípravě drobení na buchty. Protože to bylo nejchutněřší.

Na řtěřý den se zdobřil stromeček. Jako ozdoby sloužřly cukerky (bonbóny), jabřřka, ořřky v bílé hřlnkové řóřii, skleněné koule a domáč vřskové svíce. Stávalo se, že se nedala sehnat borovřřka, tak se jako stromeček použřla malá vřřeř, omotaná bílou řóřii. Když vřřeřa první hvězda a nakrmil se dobytek, domáč vřřeřa a drůbež, sedalo se ke svátěčřimú stolu, na kterém muselo být dvanáct řidel. Mezi ně patřil smažený kapř, pokud se ho podářřlo sehnat, kuta (řradičň ukrájinské řídlo z pšence, máku a ořřku) a bohemské červené nebo bílé víno. Zapalovaly se svíce, od kterých se řřřřla nezapomenutelná vůně a hospodář zahajoval večeři modlitbou. Po večeři se řřlo do sřromáždění. Potom řřly děti spát. Podle zvyků Jeřřšek (někdo řřkával Jezuřřtko) chodil a naděloval vždy pozdě v noci, proto jsme měli radostné překvapení až ráno. Po snřđání běžely děti koleдовать k přřbuzným a přřátelům. Vypadalo to jako ve řřtěřovečerní romanci Jana Nerudy. Stávalo se, že některý koleduňek k večeru nesl i přřl pytle dářřku. Věřřimou bonbóny, perňky, buchty, jabřřka, ořřky a

Bratrská jednota baptřstů
Českobratřská cířkev evangelická
Občanské sdružení EXULANT

Vás všechny srdečně zvu na

K O N F E R E N C I,

kterou společně pořádají pro připomenutí 50. výřřoči návratu potomků českých a moravských pobělohorských evangelických exulantů. Konference se uskuteční ve sboru Bratrské jednoty baptřstů v L O V O S I C I Č H, a to v sobotu 21. června 1997.

Dopolední program zahájřme v 9,00 hod. a bude obsahovat úvodní bohoslužby, které povede br. Petr Červinský z BJB, přednářřku PhDr. Jana Fialy CSc., nazvanou "Jan Liberta, český exulant, básník a politik doby baroka", vzpomínky účastníků návratu, pozdravy hostů a pod.

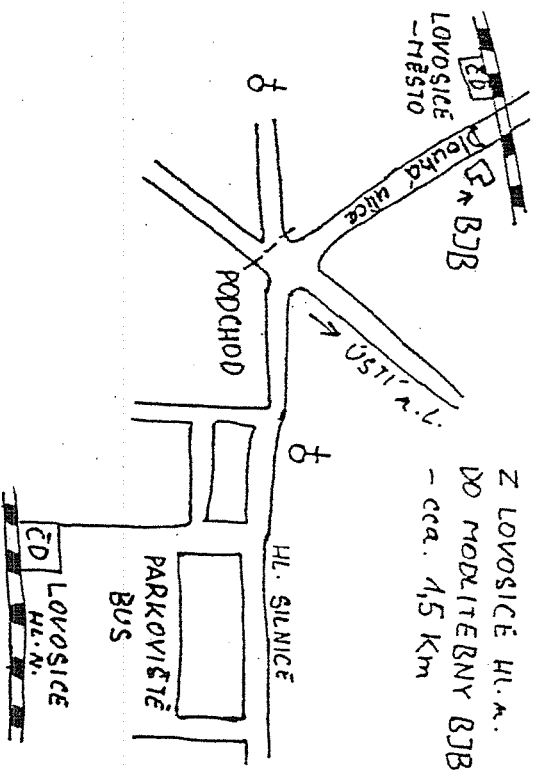
V polední přestávce (od 11,30) určené pro rozhovory, setkání a občerstvení se uskuteční i krátká valná hromada sdružení EXULANT.

Do odpoledního programu, který začne ve 13,30 hod. jsme zařřdili přednářřku Ing. Alexandra Drbala "Čeři na Ukrajině", příspěvky ze sborů, řřsné a vzpomínky. Závěrečné bohoslužby povede br.farář Jan Jelínek z Oráčova. Ukončení programu konference předpokládáme do 16 hod.

Oběd v rámci polední přestávky bude probřřhat obdobně jako při našich sjezdech v Praze. Vezměte si prosřme, řřídlo s sebou a počřřte s řřm, že pro nás bude připraven čaj a káva.

Pokud potřřebujete zajisřit ubytování (budě z pátku na sobotu nebo ze soboty na neděř) můžete se do 10.6.97 přřhlásit na adresu sboru BJB v Lovosicích, Dlouhá 84, 410 01 Lovosice. Kazatelem místního sboru je br.Jan Vychopeř. V případě větší potřřeby pomohou s ubytováním i sbory ČCE v Litoměřicích a Chotíněvři.

Těřřme se na Vás všechny.

Zjednodušený plánek Lovosic s vyznačeným místem naší konference

Výbor občanského sdružení EXULANT svolává

2. VALNOU HROMADU (výroční shromáždění),

která se uskuteční v sobotu 21. června 1997 ve sboru BJB v Lovosicích (Dlouhá 84) od 12,15 do 13,00 hod s tímto programem:

1. Ustavení valné hromady (prezence, volby zapisovatele a ověřovatele zápisů).
2. Zpráva o činnosti sdružení za uplynulé období.
3. Zpráva o hospodaření sdružení.
4. Zpráva revizní komise.
5. Informace o připravovaných akcích sdružení.
6. Čestní členové sdružení.
7. Diskuse, návrhy.
8. Usnesení valné hromady.

Vítáme všechny, kterým to místo konání a termín hromady umožní.

jiné dobroty, někdy drobné předměty. Mezi nejznámější koledy patřila Koleda, Koleda Štěpáne a Přišel jsem k vám na koledu. Později jsem i já napsal svou koledu.

Na Silvestra navečer se mládež a dospělí scházeli odděleně v některé domácnosti a oslavovali příchod Nového roku. Přitom se mnoho zpívalo a tančilo za doprovodu harmoniky nebo gramofonu. Zajímavé je, že většina chlapů uměla hrát na harmoniku, takže přísloví Co Čech, to muzikant v Bohemce platilo. K tomu patřil také čas kouzel a čarů, jako házení bovy přes sebe, rozkrájení jablka, kapání oliva nebo vosku do vody a pod. Potom se skupiny chlapců a dívek navštěvovaly s koledami a s pozdravem. Zvláštní atmosféra vznikala, když nad bílou plachtou pokrytou Bohemkou svítil Měsíc a bylo vidět jako ve dne. V některých rodinách naděloval této noci také Děda Mráz. Ráno chasa zase běžela koledovat a zkoušela i ukrajinské koledy a zvyky, jako je posypávání pšenicí. Na Tři krále se také koledovalo a v rodinách, kde byly malé děti, se také nadělovalo. Večer svátku Tři králů se shoduje s pravoslavným Štědrým (Svatým) večerem, který poeticky popsal v povídce Noc před vánocemi velký ruský spisovatel ukrajinského původu

Nikolaj Gogol. Bohužel, původní ukrajinské vánoční zvyky a obyčejy jsem poznal až v 70. letech na Západní Ukrajině a ve Lvově, kde se tyto zachovaly, ale to už je jiné vyprávění.

K vyprávění A. Drbala připojujeme ještě vzpomínku br. J. Holého z Prahy 8, původem z Ozeran na Volynsku:

Můj bratr se učil kolářem u bratrance. Soused byl pohodlný opatřit si dříví, tak topil dřívím bratrance. Trvalo to dlouho. Mého bratra už přešla trpělivost i jednoho dne vyvrátil do jednoho polínka otvor, do kterého vsrčil náboj z pušky. Těch tam po první válce byla hojnost. Kulku samozřejmě vytráhl. Otvor zatkal dřevěnou zátkou. Soused se asi divil, když mu to trochu rozházelo sporák, ale už topil jen dřívím, které si obstaral.

Náhradníci výboru sdružení EXULANT a jeho revizní komise.

Představujeme Vám blíže náhradníky členů výboru:

Irena Veselovská roz. Nevečeřalová, (nar. v r. 1929 v Alexandrově u Kučova v Polsku). Účastnila se návratu v r. 1946, kdy se přesěhovávala do Dohních Rasnic. V Čechách pracovala celý život v

textilním průmyslu. Nyní je v duchodu. Žije v Liberci a je členkou ČCE.

Jana Kubařová, roz. Najmanová (nar. 1946 v Praze) patří mezi první generaci potomků. Její otec pocházel ze Zelůvku. Jana absolvovala sociálně právní školu a je zaměstnána jako sociální pracovníce při fakultní nemocnici na Královských Vinohradech. Patří do vinohradského sboru BJB.

Revizní komise pracuje ve složení:

MUDr. Miroslav Veselovský (nar. v r. 1934 ve Wisle v Polsku) byl synem baptistického kazatele. Je účastníkem návratu ze Zelova. Vystudoval medicínu a pracoval jako zubní lékař. Patří mezi zakládající členy výboru sdružení. Aktivně se podílel na přípravě obou sjezdů Návrat do země otců i organizaci zájezdů do Zelova. Nyní je v duchodu, je člen BJB v Praze 3.

Ladislav Kos (nar. 1956 v Praze) je katolík. Podle ústního podání je z matčiny strany potomkem francouzských hugenotů. Po vyučení absolvoval elektrotechnickou SPŠ a pracuje v ČKD Praha jako technolog. Jeho kladný vztah k historii se odrazil i ve vstupu do sdružení EXULANT. Pravidelně navštěvuje

je sbor ČCE v Praze Kobylisích.

Reformace tour

Takto jsme pracovníě nazvali připravovaný zájezd dětí ze Zelova po stopách české reformace. Třídenní zájezd se uskutečnil na přelomu července a srpna 97. Chceme s dětmi navštívit některá významnější místa spojená s Českou reformací a s pobělohorským exilem, jako např. Růžový palouček, Kunvald, Vysocím, Jižní Čechy (Husinec, Sudoměř, Tábor) a Prahu. Část dětí pak zůstane na již tradičním pobytu v evangelickém táboře v Běčči.

Pozdrav u jte v Čechách

Pod tímto názvem připravuje Česká televize v rámci cyklu Svět bez hranic dvacetiminutový pořad o Zelovu a zelovských Češích. Výbor sdružení EXULANT s tvůrci filmu (jeho režisérem je p. V. Šimůnek) je úzce spolupracuje. Pokud chcete tento jistě velmi zajímavý pořad vidět, zapněte své televizory v pondělí 7.7.1997 v 19 hod na ČT 2.

Co dále letos připravujeme

I nadále organizujeme shromažďování vzpomínek členů

sdružení a rodokmenů podle jejich pamětníků.

Díky Dr. E. Šeříkové a M. a V. Jelínkovým ze Zelova máme již seznamy kronik a matric z různých míst, kde pobělohorskí exulanti žili. Připravujeme jejich postupně zdokumentování.

Další zprávy

Publikace vydaná katovickým baptistickým sborem uvádí zprávu, která připomíná místní české baptistické kazatele:

V Katovicích byla kazatelská stanice baptistického sboru v Poznani, která se v r. 1922 osamostatnila. V roce 1927 byl do sboru pozván za kazatele br. Jan Jersák, absolvent baptistického bohosloveckého semináře v Praze. Působil zde dva roky a v průběhu jeho působení přibýlo do sboru 45 nových členů. V r. 1929 se odstěhoval do Československa. Po něm nastoupil do sboru 30. dubna 1930 br. kazatel Karel W. Sřelec, do té doby kazatel v Zelově. Byl mimořádnou postavou baptistů v Polsku., jak mezi Čechy, tak i mezi Poláky. Jeho pracovní rozmach ukončila smrt 17. září 1933. Po něm přišel do katovického sboru baptista Josef Teofil Tuček (1901-1991). Za jeho působení v letech 1933-1936 získal sbor za pomoci vínného a bohatého člena ložského bap-

tistického sboru novou modlitebnu. Shromáždění se konala jak v místním sboru, tak také v kazatelských stanicích ve Wisle, Chořovicích, v Sosnové i na jiných místech. Ve sboru se rozvinula práce s dětmi v nedělní besídce, od r. 1930 působil pěvecký sbor a sborová kapela. Sbor byl dvojjazyčný polsko-německy. Obě skupiny se velice dobře sříděly. Kázalo se polsky a německy. Většinu sboru tvořili Poláci (z polštiny přeložil V. Pospíšil).

Vám všem, kteří jste si objednali sborník z ložského zářijového sjezdu v Praze, příp. i fotografie se omlouváme, že jsme tyto zatím neposlali. Sborník se nám z časových důvodů nepodařilo ještě dokončit (náročné přepisy proslovů z magnetofonového záznamu) a protože jste si většinou současně objednávali sborník i fotografie, zatím jsme neposlali nic. Všechny požadavky však máme pečlivě uschovány a nadějíme se, že je brzy vyřídíme. Snad již na konferenci v Lovosicích bude sborník k dispozici.

Opět připomínáme, že podmínkou členství ve sdružení EXULANT není osobní "přislušnost" k exilu resp. návratu, ale do svých řad zveme i "sympatizanty". K přihlášení se za člena sdružení stačí sdělit na adresu

sdrůžení jméno a příjmení, datum narození, bydliště, příp. církevní příslušnost (sbor) a vztah k pobě-lohorského exilu (např. účastník návratu, odkud, potomek, přibuzný, sympatizant apod.). Z každé přihlášky máme radost. Nově přihlášeným členům zasíláme jako odpověď poslední informační věstník. Aby bylo zřetelné, o který věstník se jedná a kolik jsme jich již vydali, upravili jsme v hlavice jejich číslování.

Členské příspěvky sdrůžení EXULIANT jsou dobrovolné, zasílat je můžete složenkou nebo přes účet, a to na adresu: Česká spořitelna a.s., Lodžská 598, Praha 8, č.útu: 2045154-088/0800. Zájemcům můžeme zaslat složenku s uvedeným číslem účtu sdrůžení, složenku však do věstníku nevkládáme. Všem Vám, kteří jste na činnost sdrůžení přispěli, upřímně děkujeme. Nejsme vždy schopni potvrdit příjem příspěvku dopisem, protože spořitelna nám ve výpisu neuvádí adresu a často ani křestní jméno dárce. Věříme, že s domněnkám příspěvků je vše v pořádku.

Děkujeme Vám i za milé dopisy, které od Vás dostáváme ať už s různými podněty nebo jako reakci na naše společné akce. Zejména pak pečlivě registrujeme všechny Vaše návrhy a podle

možnosti je budeme uskutečňovat.

Informace o činnosti našeho sdrůžení přináší několikrát ročně karlovarská rozhlasová stanice Diana (je součástí národní sítě Evropa 2) na VKV frekvenci 93,8 MHz, a to vždy v neděli v rámci lokálních vstupů do programu Evropa 2 mezi 7. a 8. hod ráno.

Fotografie ze Zelova (14. 16. 6. 96) a zejména ze sjezdu v Praze (7. 9. 96) i nadále nabízí p. Josef Čáp, fotograf, Třebízkého 130/5 353 01 Mariánské Lázně, tel. 0165/5226. Společnou fotografii u Husova pomníku můžete získat i na adrese sdrůžení. Zejména bude možné od J. Čápa si zakoupit fotografie i na konferenci v Lovosicích.

Městský úřad v Chebu nám poslal pozvánku na setkání všech generací (lidovou veselici) u příležitosti 50. výročí návratu Čechů do vlasti. Setkání se koná v Chebu v pátek 30. května od 18 hod. Na programu je projev pana starosty, setkání reemigrantů v sále MKS, vystoupení pěveckého sboru, lampionový průvod s hudbou a mažoretkami a ohňostroji.

Věstník (současný počet jeho výtisků je 700) již tradičně posíláme všem členům sdrůžení, do sboru v Zelové a dále vždy

několik výtisků do sborů ČCE a BJB s větším počtem účastníků návratu a jejich potomků. Je však i na Vás, abyste kontaktovali další možné zájemce, informovali je o činnosti sdrůžení a pozvali je k účasti na naší činnosti.

N e z a p o m e ň t e

Přijet v sobotu 21. června na konferenci do Lovosic a do stejného termínu se v případě zájmu přihlásit na zájezd na Ukrajinu.

Z á v ě r e m

Uvádíme několik vzpomínek z knihy Česká emigrace v Polsku a na Volyni, vydané v r. 1924 v knižnici Biblické jednoty. Knihu na základě své návštěvy českých exulantů v r. 1923 sestavil Vladimír Míčan, ukázka se týká Kupičova a Volynska vůbec.

Cerkev (pravoslavný kostelík) v Kupičově stojí na kopečku a tak vévodí vsi. Jest dřevěná a byla vystavena za spojení Ukrajiny s Polskem tehdejšími unitary. Nyní koná se v ní pravoslavná bohoslužba. Projeli jsme celou vesnici. Rolníky koní vesele zvonily na znamení, že kazatel je tady.

Na Moslovanském sjezdu v Moskvě doporučil Palacký ruské vládě Čechy jako zákupníky, vylíčen je ne jako karolíky, nýbrž jako

po předcích husity. Ruská vláda za Alexandra II. svolila na příchod Čechů.

Čechové, ať evangelici, ať katolíci, přestěhovali se na Rus pod jménem husitů a z toho důvodu ruská vláda povolala jim i duchovní správce "husitské", aby i v duchovních věcech byli opatření.

Když Čechové přišli (kolon r. 1870) na Volyn, jejíž jméno se odvozuje od toho, že se tu oralo čtyřmi voly, připadali jim mužští jako zvířata. Muži nosili tak dlouhé vlasy jako ženy a obilíej všech byl černý jako uhl. Bylo to proto, že ohniště bylo ve světnici a komín nad ohništěm nebyl. Kour' plazil se po světnici. Mužiči byli s počátku Čechům velmi na ruku. Přišli s holou rukou a ruský člověk má přece jen dobré srdce. Pomáhali Čechům, kde a jak mohli. Byli to velcí poctivci. Ale jak viděli, že Čechové se vznímají, bohatnou, tu již někteří počali jim závidět.

Ruská vláda vycházela Čechům v Kupičově ochotně vstříc. Od daní byli na 5 let osvobozeni. Čechové pětovrati hojně chmel a z vyěžku chmele zaplatili záhy svoje dluhy.

V Kupičově (r. 1923) rozeznáte na první pohled, odkud pocházejí česká stavení. Mužičká jsou jakžtakž slepena, česká jsou dikladně stavěna.

Praha, květen 1997